

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-729424-I/13/KK

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 24. VI. 2013.

Pan

dr hab. Marek Rocki prof. SGH

Przewodniczący Polskiej Komisji

Akredytacyjnej

ul. Żurawia 32/34

00-515 Warszawa

Szanowny Panie Profesorze,

W dniu 6 września 2012 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikował Konwencję ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169).

W art. 24 ust. 5 Konwencji Państwa-Strony zobowiązują się do zapewniania osobom z niepełnosprawnością dostępu do powszechnego szkolnictwa wyższego, bez dyskryminacji i na zasadzie równości z innymi osobami. Do wdrożenia tego przepisu Konwencji niezbędne jest prawidłowe wspieranie studentów z niepełnosprawnością.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), do podstawowych zadań uczelni należy stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych.

Wedle art. 48a tejże ustawy Polska Komisja Akredytacyjna poza oceną jakości kształcenia na kierunkach studiów (ocena programowa) może także dokonywać oceny działalności podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni (ocena instytucjonalna).

W świetle powyższego należy uznać za słuszny postulat Parlamentu Studentów RP uwzględniania w kontrolach przeprowadzanych przez Polską Komisję Akredytacyjną zagadnień związanych ze stwarzaniem przez uczelnie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych. Przedmiotem kontroli powinny być m. in.:

- możliwość zapewnienia studentowi z niepełnosprawnością wsparcia ze strony asystenta osoby niepełnosprawnej lub tłumacza języka migowego podczas zajęć dydaktycznych, egzaminów oraz zaliczeń (jeżeli wynika to z rodzaju niepełnosprawności),
- dostępność infrastruktury do potrzeb osób z dysfunkcją narządu wzroku (stosowanie pasów kontrastowych na schodach, linii, mat naprowadzających, systemów dźwiękowych w windach etc),
- możliwość udziału studentów z niepełnosprawnością w zajęciach dydaktycznych dostosowanych do ich potrzeb (alternatywne zajęcia wychowania fizycznego, lektoraty języków obcych dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi),
- wsparcie psychologa/ konsultanta/tutora dla studentów z trudnościami w procesie nauki wynikającymi z niepełnosprawności (np. w problemach z koncentracją, depresje, schizofrenia),
- uwzględnienie potrzeb kandydatów z ograniczoną sprawnością podczas rozmów wstępnych na studia,
- informacje na temat liczby studentów z niepełnosprawnością partycypujących w programach mobilności zagranicznej.

Należy zwrócić uwagę, iż w celu prawidłowego przeprowadzania kontroli przez ekspertów PKA w wyżej wymienionych aspektach konieczne jest wcześniejsze odbycie przez nich szkolenia z zakresu dostępności infrastruktury uczelnianej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w celu dokonania przez ekspertów PKA rzetelnej i obiektywnej oceny w tym zakresie. Obecnie istnieje bowiem duże prawdopodobieństwo dokonywania kontroli w tym zakresie w sposób powierzchowny. Eksperti PKA sprawdzają jedynie, czy na uczelniach są windy, podjazdy i toalety, bez szczegółowej oceny ich funkcjonalności dla osób z niepełnosprawnością. Nie dokonują także kontroli innych rozwiązań.

Szkolenie dla ekspertów powinno także obejmować zaprezentowanie nowej filozofii podejścia do niepełnosprawności zawartej w Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, a także przykłady dobrych i złych praktyk w regulaminach studiów oraz w zasadach rekrutacji.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001, Nr 14, poz.147 ze zm.), uprzejmie proszą o ustosunkowanie się do powyższych zagadnień i rozważenia uwzględniania w kontrolach przeprowadzanych przez Polską Komisję Akredytacyjną powyższych kwestii.

Łęka Wynory Szewcuk

Janina Jępcowa